

Aan de raadsleden en burgercommissieleden

Financien en control

Helmond, 23 april 2013

Ons kenmerk: 1399002980

Doorkiesnr.: 587237

Onderwerp: Aanbieding Voorjaarsnota 2013

Uw kenmerk:

Uw brief d.d.:

Geachte raadsleden en burgercommissieleden,

Hierbij bieden wij u de voorjaarsnota 2013 aan. Zoals gebruikelijk is dit de opmaat naar de begroting 2014 met een doorkijk naar de periode tot 2017. Aanhoudende economische malaise en omvangrijke bezuinigingen van het Rijk kleuren ook deze voorjaarsnota. Reeds eerder hebben we bij raadsinformatiebrief aangegeven dat we rekening moeten houden met verstrekkende consequenties. Van de financiële gevolgen voor de gemeentebegroting, die zich juist na 2014 in volle omvang aandienen, kennen we op veel onderdelen de precieze uitwerking voor de gemeente nog niet.

Daarom is deze voorjaarsnota een bijzondere. Vanwege de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2014 is het immers de laatste in deze raadsperiode. Wij formuleren nu voorstellen voor het meerjarenbeleid, waarbij we op hoofdlijnen mogelijke richtingen aangeven, in de wetenschap dat een nieuwe gemeenteraad daarover definitieve besluiten neemt.

Daarbij nemen wij alle verantwoordelijkheid die nodig is om verantwoord financieel beleid te voeren. Dat doen wij vanuit de basis die gelegd is in het coalitieakkoord. De realisatie daarvan ligt overigens goed op koers. Maar we realiseren ons dat in het huidige perspectief de rol en positie van de gemeente zullen veranderen. Wij zijn ons ervan bewust dat samenwerking daarbij één van de kritische succesfactoren is. Daarbij gaat het zowel om samenwerking in de regio als met partners binnen de stad. Door krachten op alle niveaus te bundelen, is Helmond ook in de komende jaren in staat om haar ambities waar te maken.

Uitblijvend economisch herstel en de voortdurende monetaire crisis blijven de overheidsfinanciën beheersen. Dit legt een steeds grotere druk op de gemeentefinanciën; het wordt lastiger een sluitende begroting te presenteren. Met eerdere bezuinigingsprogramma's van € 13 miljoen en € 2,8 miljoen waren we tot nu toe in staat de begroting en het meerjarenperspectief sluitend te maken. Bij raadsinformatiebrief nr.12 van 29 januari 2013 hebben wij u geïnformeerd over de gevolgen van het regeerakkoord voor het gemeentefonds en de uitkomsten van het onderhandelaarsakkoord. Op basis daarvan voorzagen wij voor de komende jaren een tekort van € 7,5 miljoen. Met de in deze voorjaarsnota gepresenteerde voorstellen voor beleidsaanpassing loopt dit op tot afgerond € 9 miljoen. Hierdoor is het bij deze voorjaarsnota alleen mogelijk een sluitend meerjarenperspectief te presenteren op basis van een nieuwe bezuinigingstaakstelling van € 9 miljoen. Met de inzet van incidentele middelen kan voor de jaren 2014 en 2015 een sluitende begroting gerealiseerd worden. Daarmee kunnen we in de nieuwe raadsperiode de nieuwe gemeenteraad

tijd en ruimte bieden om definitieve besluiten te nemen met betrekking tot de invulling van de vanaf 2016 noodzakelijke bezuinigingen.

Decentralisatie rijkstaken en directe rijkskortingen

Naast de algemene bezuinigingen hebben we te maken met de decentralisatie van taken (AWBZ, Jeugdzorg en de Participatiewet) inclusief op voorhand doorgevoerde decentralisatiekortingen. Twijfels bestaan of de middelen die daarvoor beschikbaar komen toereikend zijn voor een maatschappelijk verantwoorde uitvoering. Met name ook het wegbezuinigen van een groot deel van de huishoudelijke hulp lijkt grote gevolgen te hebben. De krimpende budgetten hebben te maken met algemene kortingen op de uitkering uit het gemeentefonds, maar ook met gerichte kortingen op doeluitkeringen. Ten aanzien van dit laatste is de beleidslijn om dit rijksbeleid door te vertalen en door te korten naar de activiteiten van het betreffende beleidsterrein. Dit is lastig, maar in overleg met betrokken instellingen slagen we hierin. Aandachtspunt daarbij blijft het gevaar van cumulatie van maatregelen voor sommige burgers. In de begroting 2013 is onder de noemer van de bijzondere bijstand een structureel budget van ruim € 700.000 hiervoor beschikbaar gesteld om deze effecten te verzachten.

Risico's

Uiteraard blijven we alert op mogelijke risico's en het afdekken hiervan. Door de aanhoudende recessie hebben we te maken met een toenemende werkloosheid. Tot nu zijn we in staat geweest om het aantal bijstandsuitkeringen redelijk stabiel te houden. Bij verder stijgende werkloosheid zien wij ook voor Helmond het risico van een toenemend beroep op de gemeentelijke sociale uitkeringen. Vorig jaar is hiervoor een reserve gevormd die dient als achtervang om eventuele (netto-)meerkosten incidenteel te kunnen opvangen. Tevens worden bij deze voorjaarsnota voorstellen gedaan om te zorgen dat de afdeling Werk en Inkomen hierop adequaat kan blijven reageren. Met inzet van de MAU middelen trachten we een impuls te bewerkstelligen met een positieve doorwerking op het uitkeringsbestand in latere jaren.

Uiteraard blijft ook de stagnatie van de woningmarkt en de grondverkopen een zorgpunt. Vertragingen in de grondexploitaties leiden tot extra kosten waarmee geen rekening is gehouden in de te realiseren opbrengsten. Het extra verlies van € 4,2 miljoen over 2012 is opgevangen binnen de algemene reserve van het grondbedrijf. Bij deze voorjaarsnota doen we voorstellen om het weerstandvermogen weer aan te vullen en de grondexploitatie te ontlasten. Verder voorzien we bij de vorming van de regionale uitvoeringsdienst (ODZOB) extra kosten in verband met boventallig personeel. Voor de bekostiging van de afbouw hiervan en voor opstartkosten reserveren we extra middelen.

Impulsen

Door het ontbreken van structurele middelen wordt vooral ingezet op het oplossen van knelpunten met incidentele middelen en blijven nieuwe initiatieven beperkt tot impulsen. Voor wat betreft impulsen is nadrukkelijk afgesproken dat deze, gelet op de bezuinigingsdruk en het ontbreken van structurele middelen, eindig zijn en niet meer automatisch verlengd worden.

Bezuinigingen

Het is inmiddels duidelijk, dat het realiseren van deze bezuinigingen bovenop eerder doorgevoerde bezuinigingen vraagt om essentiële keuzes, waarbij ingrijpende gevolgen onontkoombaar zijn. Daarbij wordt een nadrukkelijke koppeling gelegd met de veranderende rol van de gemeente. Wij zien in de toekomst een terugtrekkende overheid, met in het verlengde daarvan burgers, ondernemers en instellingen die vanuit hun eigen verantwoordelijkheid bereid zijn om zaken zelf en in samenwerking met de gemeente op te pakken. Verder wordt nadrukkelijk ingezet op meer regionale samenwerking. Het onlangs gepresenteerde advies van de Stuurgroep Peelsamenwerking inzake Peel 6.1. is daarbij een duidelijk vertrekpunt.

In deze voorjaarsnota worden richtingen aangedragen hoe de bezuinigingen op termijn te realiseren zijn. Op hoofdlijnen worden voorstellen gedaan hoe deze bezuinigingen te realiseren over de sectoren, organisatie en het benutten van fiscale mogelijkheden. In de bijlage bij deze voorjaarsnota hebben we op de onderliggende beleidsvelden denkrichtingen opgenomen waar langs we mogelijkheden zien om deze bezuinigingen samen met de stad te realiseren.

Ambities

Veel ambities zijn geborgd in de huidige plannen: investeringsprogramma, meerjarenprogramma stedelijke vernieuwing, strategische investeringen, mobiliteitsmatrix en samen investeren. Zo worden de projecten uit strategische investeringen (mobiliteit, onderwijshuisvesting, herstructurering wijken en sport) conform de afgesproken planning (tot en met 2015) gerealiseerd. Nu kijken we vooral vooruit naar de periode ná 2015.

De strategische aanpak, waarmee cofinanciering kon worden verworven en majeure knelpunten konden worden opgelost, heeft zich afgelopen periode bewezen. Bij deze voorjaarsnota stellen wij u voor om deze werkwijze ook voor de periode na 2015 ongewijzigd door te zetten. Hierdoor komt er tot en met 2017 afgerond € 21 miljoen beschikbaar. Het ligt voor de hand dat bij de inzet hiervan aansluiting gezocht wordt bij de ambities uit de Stadsvisie 2030. Op basis van de eerdere besluitvorming is een bedrag van € 9,3 miljoen gereserveerd voor de deelname aan Brabant Culturele Hoofdstad, waarvoor wij nog steeds in de race zijn. Daarnaast wordt voorgesteld om rekening te houden met een bijdrage van totaal € 6,7 miljoen voor realisatie van de Noordoost Corridor. Daaraan gekoppeld stellen wij voor om prioriteit te geven aan het sparen voor flankerende maatregelen in verband met die Noordoost Corridor.

Met de voorgestelde voortzetting van de "strategische investeringen" wordt een financiële basis gelegd om ook voor de toekomst op de middellange en lange termijn majeure ambities te kunnen waarmaken. De invulling hiervan is na de verkiezingen in 2014 aan de nieuwe gemeenteraad.

Tarievenbeleid

Wij staan voor een verantwoord tarievenbeleid. Uitgangspunt voor de belastingen, heffingen en leges is het toepassen van een jaarlijkse correctie op de tarieven voor inflatie. Het percentage voor inflatiecorrectie bedraagt voor 2014 2,25%.

Het Rijk heeft aangekondigd om een maximumtarief voor rijbewijzen te gaan invoeren. Naar verwachting zal dit tarief substantieel onder het huidige tarief liggen. De grondprijzen voor woningbouw voor 2014 worden evenals de afgelopen jaren bevroren. De grondprijzen voor bedrijventerreinen en kantoren worden wel verhoogd met 2,25% inflatiecorrectie.

Communicatie

De voorjaarsnota 2013 en deze aanbiedingsbrief plaatsen we met toelichting op de gemeentelijke website. Vanuit de gemeentelijke informatiepagina's in huis aan huisblad de Loop en de digitale nieuwsbrief verwijzen we hiernaar. Bij de presentatie is ook de pers geïnformeerd. Uiteraard benutten we (gemeentelijke) communicatiemiddelen om onze inwoners en ondernemers te informeren over deze voorjaarsnota en de behandeling ervan in de gemeenteraad.

Behandeling voorjaarsnota

Op woensdag 29 mei om 19:30 uur is er een hooravond voor inwoners van Helmond en vertegenwoordigers van verenigingen en instellingen. Zij krijgen dan de gelegenheid om hun mening over deze voorjaarsnota te geven aan de raadsleden. Vervolgens is er op donderdag 30 mei een bijeenkomst, waarbij de raadsleden detail- en technische vragen kunnen stellen over deze voorjaarsnota. Uiteindelijk zal de behandeling in de Raad plaatsvinden op donderdag 6 juni vanaf 14:30 uur.

Tot slot

Duidelijk is dat maatschappelijke veranderingen elkaar steeds sneller opvolgen. De gemeenten worden verantwoordelijk voor steeds meer taken. De aangekondigde bezuinigingen beperken de mogelijkheden. Een sluitende begroting is niet meer vanzelfsprekend. De kans op nog verdergaande bezuinigingen maakt dit nog lastiger. In onze optiek vraagt dit om een antwoord in de vorm van bijsturing en transformatie naar een andere rol van de lokale overheid. Hierbij wordt meer dan ooit duidelijk dat initiatieven en inspanningen niet langer als vanzelfsprekend bij de gemeente liggen. Om ambities waar te kunnen maken, zal meer en meer samenwerking gevraagd worden met burgers, ondernemers en instellingen in de stad. Dit klinkt door in de geschetste mogelijke oplossingsrichtingen voor het realiseren van de nieuwe bezuinigingstaakstellingen. Wij hebben er vertrouwen in dat met intensievere samenwerking de basis kan worden gelegd om de

uitdagingen van de huidige tijd aan te kunnen. Alleen door open te staan voor hervormingen zijn we in staat het hoofd te bieden aan de moeilijke financieel-economische omstandigheden, kansen te benutten, ambities waar te maken en perspectief te bieden aan de inwoners van Helmond.

Vanuit dit perspectief is het motto van deze voorjaarsnota:

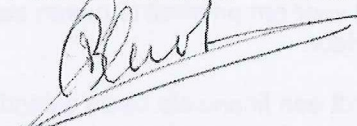
Samenwerking: Transitie met ambitie.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Helmond,

De burgemeester

P.J.M.G. Blanksma – van den Heuvel

De secretaris,

A.A.M. Marneffe R.A.

